

РОАЛД ДАЛ

УЛТРАЗВУКОВАТА МАШИНА

Превод от английски: [Неизвестен], 1980

chitanka.info

В една тиха лятна вечер Клаузнър влезе през вратата на градината пред своята къща. Без да влезе в сградата, той заобиколи стълбището и по пътечката, насыпана с едър пясък, тръгна към дъното на градината. Там се издигаше дървена къщичка, по-скоро барака; той отключи катинара, влезе и затвори плътно зад себе си вратата.

Това беше доста обширно помещение с голи небоядисани стени. Вляво до стената се намираше работна маса, отрупана с инструменти и парчетии от кабели. До нея бяха наредени електрически акумулатори и веднага до тях стоеше продълговат черен сандък, приличащ на детски ковчег, дълъг около три фута. Клаузнър се приближи до него. Сандъкът беше отворен.

Като наведе глава, той опира сребърните тръбички и огледа сложнопреплетените разноцветни кабели. Взря се в листа, лежащ до сандъка, и пръстите му се втурнаха по кабелите. Проверяваше контактите и ги сверяваше със схемата. Очите му се взираха ту в дъното на сандъка, ту в листа. Това продължи повече от час. Когато приключи, се зае с приборната дъска, монтирана на капака на „ковчега“. Завъртя ръчките на трите регулатора, хвърляйки погледи ту на стрелките, ту във вътрешността на апаратът. Без да забелязва, нещо си мърмореше, кимаше с глава, мръщеше се и се усмихваше, докато ръцете му непрекъснато работеха, пръстите му похващаха ръчките и копчетата, а устата му се изкривяваше в напрегната гримаса, когато нещо не вървеше. Устните му непрекъснато шаваха. „Чудесно — мъркаше си той, — а сега още веднаж... ето така... стоп, не е това. Къде ми е схемата? Аха. Гледай сега... И как не го забелязах... Отлично. Отлично...“ Беше забравил всичко на света; пръстите му неспирно се ровеха в апаратът и само от време на време с гърба на дланта си изтриваше избилата по челото му пот. Той не само бързаше, той просто трепереше от нетърпение.

В този момент се чу скърцането на стъпки по едрия пясък. Той мигом се изправи. Вратата се открепна и на прага се появи едър мъж. Това беше Скот. Слава богу, всичко на всичко само доктор Скот.

— Ехе — каза докторът. — Ето ви къде сте.

— Здравей — каза Клаузнър.

— Минавах оттук и реших да надзърна. В къщата няма жива душа. И ето оказа се, че вие сте тук. Как е гърлото?

— Благодаря, мина ми всичко.

— Така и трябва. Все пак бих искал да ви видя още веднаж, щом вече съм тук.

— За бога, моля ви, не се беспокойте. Здрав съм напълно.

Явно очакваше докторът да си тръгне. Но той огледа първо черния сандък, а след това и самия Клаузнър.

— Изцапана ви е шапката — проговори след кратко мълчание той, — забравили сте да я снемете от главата си.

— А? Ами да. — Клаузнър захвърли шапката си върху масата.

Докторът се приближи, протегна врат и надзърна в сандъка. Тогава запита:

— Да не би да сте радиолюбител?

— И без мене — отвърна Клаузнър — има много безделници.

— Хитро нещо, а?

— Точно така — потвърди Клаузнър. Изглеждаше объркан и в същото време напрегнат.

— Нещо необикновено ли е?

— Може би. Имам една идея.

— И каква?

— Свързано е със звука. С акустиката.

— С акустиката. Боже господи! Нима всичко това не ви е втръснало цял ден на работа.

— Аз обичам своята специалност — възрази Клаузнър.

— То се и вижда. Хайде, много се радвам, че сте оздравели. Няма да ви пречат.

И доктор Скот понечи да тръгне към изхода, но любопитството му взе връх. Застана на прага, без да откъсва поглед от машината.

— И все пак какво представлява това? Вие ме заинтригувахте.

Клаузнър погледна със съмнение сандъка и доктора. Едната му ръка постискваше мекия край на ухото му. Докторът се усмихваше насырчително. И двамата мълчаха.

— Какво пък, ако толкова ви интересува...

Клаузнър въздъхна и отново мълкна. Пристъпи от крак на крак и потърка ухото си. След това бавно заговори, гледайки в пода:

— Знаете ли. Теорията на тази работа е много проста. Човешкото ухо... абе, с една дума, вие знаете, че човешкото ухо не чува всички звуци. Твърде ниските и твърде високите не се възприемат от него...

— Да — каза докторът. — Разбира се.

— И така. Всички ноти с височина над петнадесет хиляди трептения в секунда — това е приблизителната граница — не съществуват за нас двамата. А кучетата например ги долавят. Вие можете да си купите свирка, която да издава високочестотни звуци, да я надуете и въпреки това няма да чуете нищо. А едно куче ще ги чуе.

— Така е. И какво?

— Това, че свирката не възпроизвежда най-високите ноти. Има много по-високи. С други думи, съществуват звуци с още по-голяма честота на трептенията, макар че аз предпочитам да използвам думата „nota“... Представете си, че вместо петолиние имаме лист с безброй петолиния. Над всяка нота има друга, още по-висока. Над нея още и така до безкрайност. Милион трептения в секунда и милион милиони, и... и така нататък... Звуците, както и числата, нямат край. Като вечността. Като космоса!

Клаузнър се позачерви леко от възбуда. Той беше простовато, дребно човече, нервно и неспокойно — ръцете му през цялото това време опипваха нещо. Голямата му глава клюмна на една страна, сякаш тънката му шия не можеше да я удържи. Прозрачните му сиви очи, неясни зад дебелите лещи в стоманени рамки, изглеждаха като очи на ненормален. Той представляваше малък, вибриращ човек, размахващ възбудено ръце, приличащ на пърхащ молец; и гледайки в проблясващите му очила, докторът си помисли, че има хора, които само се преструват, че живеят като всички: всъщност те витаят някъде в други светове. Това съвсем не пречеше на доктор Скот да слуша внимателно Клаузнър. Последният си пое въздух, сплете нервно ръце и заговори по-бавно:

— Аз вярвам — продължи той — вие можете да ми се смеете, но аз вярвам, че съществува цял свят от звуци, за които ние дори не се досещаме. Вселената около нас звучи и пее, но ние не я чуваме. А дали там, сред тези свръхвисоки честоти, не е скрита нечувана още музика с дивни хармонии и изгарящи дисонанси; може би тази музика е способна да те побърка, може би ние бихме станали други, ако я чуем? Всички дори не подозирате... кой знае?...

— М-да — отзова се докторът. — Интересно е. Но не е много правдоподобно.

— А защо пък не? Защо, питам ви? — Със светкавично замахване Клаузнър хвани една муха, кацнала върху кабела. — Ето ви

едно насекомо. Какви звуци издава то освен бръмченето? Никакви. От тези, които биха могли да се чуват. А защо да не предположим, че това същество свири, крещи, кашля и накрая пее песни, само че на твърде високи тонове? Мухата има уста, не е ли така? Има и гърло.

Докторът удостои мухата с небрежен поглед и се усмихна. След това хвана дръжката на вратата.

— Много е интересно — повтори той. — Но така и не ми казахте върху какво всъщност работите?

— Аз — каза Клаузнър — успях да конструирам прост прибор, който доказва, че съществуват много различни звуци, недостъпни за нашия слух. Знаете ли, че аз по цели часове съм гледал как самописецът фиксира върху лентата звукови колебания, за които дори съм нямал понятие. Например... Но не е там работата. За мен това е малко. Аз искам да ги чуя, разбирайте ли, да ги чуя със собствените си уши! Искам да разбера откъде се взимат те и кой ги издава.

— Значи, ето този... агрегат ще ви даде тази възможност?...

— Надявам се. Впрочем няма защо да гадаем. Честно казано, до този момент на мен просто не ми вървеше. Наложи се да преправям някои неща... Днес ще опитам още веднаж. Това устройство — Клаузнър сложи ръка върху края на сандъка — улавя ултразвуковите колебания и ги преобразува в чуващи тонове. Най-общо казано, то представлява нещо като радиоприемник, който може да се настройва на определена вълна.

— Не разбирам. Как става това?

— Какво има тук за неразбиране — каза Клаузнър. — Да речем, че в тази съборетина е влязъл прилеп. И аз искам да чуя как той цвърчи. Това е доста висока честота, която представлява около тридесет хиляди трептения в секунда. Разбира се, ухото не може да ги долавя. И така, настройвам приемника на тридесет килохерца и спокойно чувам всичко, което си искам — мелодия или тембър. Всичко се запазва, само с тази разлика, че абсолютната височина на тоновете ще бъде с един порядък по-ниска. Но вие знаете, че един и същ melodичен рисунък може да се възпроизведе във всякаква гама. Сега ясно ли е?

— Хъм. И вие се готовите да се заемете днес с това?

— Да, ако стане.

— Какво да ви кажа? Желая ви успех. — Докторът погледна часовника си и възкликна — Майчице, закъснявам. Бягам. Е, хайде, както се казва, благодаря за ценната информация. Аз ще намина пак някога, може ли?

И докторът си отиде, след като затвори внимателно вратата на бараката.

След заминаването му Клаузнър още дълго си игра с апарат. Най-накрая се изправи, леко въздъхна и огледа своето създание, като произнесе: „Е, хайде...“ След това помъкна сандъка към изхода.

„Ще опитаме, ще опитаме, още веднаж ще опитаме — мърмореше си той. — Най-добре е да започнем изпитанията на чист въздух, приемането ще бъде по-чисто... Хайде. По-леко... Ах, по дяволите!“

Сандъкът не можеше да мине през вратата. Наложи се да спре с него в ръце. Изправи се на пръсти и с мъка дръпна резето на второто крило. Като прехвани сандъка с две ръце, както се хваща дете в пелени, той се измъкна в градината. Сред тревата стоеше грубо скована маса. Настани на нея апаратът и след това се върна в бараката, откъдето взе чифт телефонни слушалки с наушници. Пъхна куплунгите в гнездата им и закрепи на главата си дъгата със слушалките. Ръцете му трепереха. Дишаше силно през устата, като в същото време си говореше, ободрявайки се, сякаш едновременно се страхува и от успеха, и от неуспеха.

Успехът обаче го споходи. Стоейки зад грубата маса на сред градината, той напомняше състарено туберкулозно дете с големи изпъкнали очила. Слънцето увисна над хоризонта. Не се долавяше нито вятър, нито звук. През ниската ограда в съседната градина се виждаше някаква жена, която бродеше между храстите с кошница за цветя. Той я наблюдаваше машинално, мислейки за своите работи. След това се зае със сандъка, като го обърна с гърба на капака към себе си. Натисна едно от копчетата. Дясната му ръка докосна регулатора на настройката и иглата на показателя на честотите тръгна бавно по скалата с цифрите. Главата му клюмна надолу; той се навеждаше все по-ниско и по-ниско над машината, въртейки ръчката. Бавно, бавно иглата пълзеше вдясно и той едвам забелязваше пълзгането ѝ, но в този момент в наушниците се зароди едваоловимо хрущене — шавна slab полъх. И затихна.

Почти едновременно зад това хрущене той различи далечно равномерно бръмчене — или може би бучене? — това е звукът на самия прибор, помисли си той; но там се разнасяше и нещо друго. Той изпита странното чувство, че сякаш ушите му се намират извън неговата глава. Те се съединяват с нея чрез тънки проводници и тези проводници като пипала се протягат, отнасяйки ушите му все по-далеч и по-далеч. Те потъваха все по-дълбоко в непознатата и забранена област на свръхзвучка, в която не беше прониквал още никой. И може би нямаше и право да прониква.

Стрелката пресече още една цифра и в този момент внезапно се разнесе къс плясък, не, това беше друг звук, някой силно изхлипа и Клаузнър се хвана смяяно за края на масата, пресмятайки какво би могло да бъде това. Започна да се оглежда на всички страни, търсейки кой би могъл да изхлипа така. Нямаше никой. Зад оградата само съседката, както и преди, се беше навела спокойно над един храст, режеше с ножицата си жълти рози и ги поставяше в кошницата.

След малко това се случи отново. Отново този къс, като удар на ток, възглас, мигновен крясък, каквто той никога не беше чувал, явно нечовешки, с някакъв метален оттенък, премина през проводниците и избухна в мозъка му. Единственото живо същество, което виждаше Клаузнър, колкото и да се оглеждаше, беше тази жена; той виждаше цветето в ръцете ѝ и кривата градинска ножица, с която тя подравняваше стеблата. А! Отново... Отново този звук.

В същия онзи миг, в който тя замахна с ножицата.

След това тя я сложи в кошницата редом с розите и без да бърза, си тръгна към къщи.

— Мисис Съндърс! — с хриплив глас извика Клаузнър. — Хей!
Мисис Съндърс! Почакайте.

Жената спря и като се обърна, видя през оградата размахващото ръце малко човече с наушници. Очевидно тя беше се посмутила от това, че той я вика така отчаяно.

— Още веднаж, мисис Съндърс. Бъдете така добра.

Тя гледаше към Клаузнър, без да разбира какво иска той.

— Какво всъщност искате? — запита мисис Съндърс.

— Отрежете с ножиците още една роза, моля ви.

Мисис Съндърс още отдавна подозираше, че съседът ѝ не е съвсем в ред. Изглежда, че бедният човек съвсем се е побъркал. Дали

да повика мъжа си? Не, не, не си заслужава, помисли си тя. В края на краишата той на никого не причинява вреда. „За бога“ — каза тя, като вдигна рамене. Извади ножицата, премери се и сряза една висока, още неуспяла да разцъфне роза.

И Клаузнър отново чу този отчаян полузадущен вик. И пак едновременно със замахването на ножицата, прерязала стеблото. Като съмъкна от главата си наушниците, Клаузнър изтича до оградата. „Благодаря — прохриптя той, — достатъчно... не е необходимо повече. Повече не трябва...“

Жената го гледаше с любопитство, държейки в едната си ръка розата, а в другата — ножицата.

— Сега ще ви кажа нещо, мисис Съндърс, което няма да повярвате — каза Клаузнър, поемайки с мъка въздух. Той увисна на оградата и огромните му очи блестяха в преливащите кръгове на очилата. — Сега вие нарязахте букет цветя. Вие... със своите ножици прерязахте стеблата им. С това вие убихте живи същества, разбирайте ли, мисис Съндърс! Всяка роза, загивайки, изпусна един предсмъртен вопъл. Вие знаете ли за това?

— Не — промълви тя. — Разбира се, че не знам такова нещо.

— Не се шегувам. Това е истина. — Той все по-често дишаше, но се мъчеше да се успокои. — Аз чуха техните викове. Всеки път, когато вие срязвахте роза, аз чуха вик на болка. Това, как да ви кажа... е звук с висока честота, сто тридесет и две хиляди херца. Разбира се, вие не сте го чули. А аз го чух.

— Така ли, мистър Клаузнър? — Тя си мислеше как по-бързо да се измъкне. Кой знае накъде ще избие той.

— Ще кажете — продължаваше Клаузнър, — че растенията нямат нервна система и следователно не усещат нищо, че розата няма гласови органи и не може да крещи. Вярно е. Тя няма ларинкс. Няма и гласови струни. Поне такива, каквито имаме ние. Но откъде знаете, мисис Съндърс — и той приближи към нея лицето си, а гласът му премина в свистящ шепот, — откъде знаете, че розата не чувствува болка, също такава болка, каквато бихте изпитали вие самата, ако сега аз ви отрежа пръст с ето тези същите ножици? А? Откъде знаете? Та нали тя е жива.

— Да... разбира се. Разбира се, мистър Клаузнър. Прав сте... довиждане.

И тя забърза, без да избира път към къщи. Клаузнър се върна замислено при своята маса. Надяна наушниците и застина с втренчен поглед. Както и преди, се дочуваше неясен шум, бръмченето на включения апарат и нищо повече. Като се наведе, той хвана с два пръста една бяла маргаритка, сгущена в тревата между краката му. След това клекна и започна леко да разклаща цветето, докато стеблото му в края на краищата се скъса.

В ушите му отчетливо прозвуча тих и странно неодушевен глас — той се разнесе като лек полъх и замълкна веднага щом се скъса стебълцето. Когато скъса още една маргаритка, той отново чу същия слаб звук, но не можеше да определи дали това е израз на болка. Сякаш не беше така; по-скоро бе израз на изненада. А може би изразяваше някакво непознато на хората чувство? И все пак това беше, макар и едва доловим, но такъв вик, какъвто издаваха розите, само че още по-студен и отчужден... Дявол да го вземе, дали пък не е мръднал наистина, приписвайки на цветето способност да усеща болка? Може би това не е болка в нашия смисъл на думата. Може да е нещо друго... Нещо, да речем, като болезнено недоумение, обърканост; нещо такова...

Той стана и сне наушниците. Бързо се смрачаваше. Зад зелените завеси на храстите в прозорците на къщите започнаха да се запалват светлинни. Грижливо, както се носи пеленаче, Клаузнър върна сандъка на мястото му в бараката, надзърна подозрително навън, излезе и заключи вратата с катинара.

Още на разсъмване той вече беше на крак. Облече се набързо и се втурна към бараката. Бавно, прегърбен под тежестта на машината, той я изнесе в градината, заобиколи къщата и излезе през вратата. След като пресече пустинния път, се оказа в глухия парк от другата страна.

Олюявайки се, Клаузнър се добра до един огромен бук, постави сандъка в подножието му и като изтри потта си, се огледа. След това си почина малко и отново изтича до вкъщи. Върна се с голяма секира.

Оглеждайки се на различни страни като някакъв злодей, той облегна секирата на дървото. Изпъкналите му очила проблясваха на слънцето. Беше само шест часът. Клаузнър си сложи слушалките. Протегна ръка към регулатора. Тишина. Мълчеше целият свят наоколо, потънал още в обятията на съня.

След малко зазвуча вече познатото бръмчене... Клаузнър не бързаше. Бавно хвана секирата, намести по-здраво крака и едва тогава замахна! Очилата подскочиха на носа му. Острата стомана се вряза дълбоко в кората на дървото.

И в този миг той дочу звука на машината. В слушалките нахлу неописуем стон, който не приличаше на нищо познато му до този момент. Не онзи къс звук, напомнящ кратко изхлипване, който бяха издавали загиващите цветя. Не, това беше могъща въздишка, която продължи цяла минута. Старият бук беше изохкал от изненада, когато секирата се вряза в тялото му, и ехото на неговата болка мъчително и бавно угасваше, докато не затихна съвсем.

Клаузнър се вцепени пред своя сандък, а секирата му остана да стърчи във въздуха; премигвайки плахо, той хвана дръжката с две ръце, разклати я и измъкна острието от кората. Сега секирата се търкаляше в тревата между краката му. Клаузнър попипа дълбоката рана, останала в дънера, пръстите му неволно се мъчеха да сближат и съединят ръбовете ѝ. Той шепнеше: „Дърво, о, дърво... Прости ми. Това ще зарасне. Ти ще се поправиш...“

Стоеше пред дървото и гладеше кората му. След това сякаш отново дойде на себе си. Като оставил на земята своя апарат, той бързо закрачи към къщи, изтича по стълбите и влезе в хола. Започна да прелиства телефонната книга, набра един номер и зачака. С пръстите на едната си ръка барабанеше нетърпеливо по масата, а с другата притискаше към ухото си слушалката. От нея се разнасяха продължителни ритмични сигнали, след това нещо щракна и сънлив глас на другия край на жицата каза: „Ало“.

- Доктор Скот?
- Да. Какво има?
- Докторе... М-моля ви. Елате веднага. Незабавно.
- Извинете, с кого разговарям?
- Тук е Клаузнър... Спомняте ли си, вчера ви разказвах. Така, че...
- А, да. Случило ли се е нещо? Да не би да ви е лошо?
- Не, аз съм здрав, но...
- Сега е шест и половина — каза доктор Скот. — Разбирате ли, шест и половина сутринта. Звъните ми по телефона, а не сте болен. Как може да се нарече според вас подобно нещо?

— Не се сърдете, докторе, разбирате ли, това е нещо невероятно. Просто ще се побъркам. Елате, моля ви, по-скоро. Бих искал още някой да чуе...

Докторът долови истерични нотки в гласа на Клаузнър. Той познаваше тези нотки. С такъв глас обикновено викаха в телефонната слушалка: „Случи се нещастие. По-бързо лекар!“

Подтискайки прозявката си, той запита:

— Сигурен ли сте, че наистина съм ви необходим?

— Да. Да!

— Добре, сега ще дойда.

Клаузнър се тръшна на стола и зачака. Замисли се с какво може да се сравни викът на дървото. С нищо. Но викът беше страшен. Би могъл да заболееш само от един такъв вик. Клаузнър си представи какъв вопъл би могъл да издаде човек — той самият, Клаузнър, — ако биха го приковали непоклатимо за земята, така че да не може да мръдне от мястото си, а след това забиеха в крака му острието на тази секира. Дървото изстена по същия начин. Не, не по същия. По-лошо, по-страшно — тъй като букът крещеше с беззвучен, задушен глас. Букът викаше за помощ, а никой не го чуваше. А колко много такива същества страдат и молят за помощ, замисли се Клаузнър и си представи златисто пшенично поле, истинско море от пшеница, вълнуващо се под вятъра, и комбайн, който всяка секунда отрязва по петстотин или хиляда житни стъбла. О, господи, какъв ли плач и стон се надига там. В един миг изкрещяват петстотин класа, след това още петстотин, и отново и отново... Не, мислеше си той, не искам това и вашият хляб не ми трябва... А картофите, а ябълките? Впрочем с ябълките не е толкова страшно, защото те сами си падат от дървото. Трябва само да почакаш, докато узреят. А виж, зеленчуците... Картофите сигурно викат, когато ги измъкват от земята.

Щракна сюрмето на градинската врата. Клаузнър изтича на стълбите и видя дългата фигура на доктора, който крачеше по пътечката, посипана с едър пясък. Лекарят носеше черното си куфарче.

— Е-е... Какво се е случило при вас?

— Елате с мен. Трябва сам да чуete. Наложи ми се да ви обезпокоя, защото вие сте единственият, на когото съм разказал... Ето тук, близо е, оттатък пътя...

Доктор Скот изгледа внимателно Клаузнър. Не му личеше нищо особено. Никакви признания на агресивно побъркване. Може би беше леко възбуден. Те навлязоха в парка и Клаузнър заведе доктора до дебелия бук, до който стоеше вчерашният черен сандък. До него в тревата се търкаляше секирата.

— Защо сте донесли тук всичко това? — запита лекарят.

— Беше ми необходимо дърво. В моята градина нямам големи дървета.

— А секирата?

— Сега ще видите. Сложете си, моля ви, слушалките. И слушайте. Слушайте внимателно, докторе. След това ще ми кажете какво сте чули. Искам да се убедя.

Докторът се усмихна и си надяна дъгата със слушалките. Клаузнър настрои апаратата. След това вдигна от земята секирата, взирайки се в доктора, и замахна. Внезапно обаче промени намеренията си.

— Момент — каза той. — Вие чувате ли нещо?

— Какво да чувам? — запита докторът.

— Питам ви, в момента чувате ли нещо?

— Слаб шум. Сякаш бръмчи някакво насекомо.

Клаузнър стоеше, проблясвайки с очилата си и със секира в ръце. Дали да удари, както би следвало? Но той веднага си спомни как дървото беше изстенало.

— Какво да направя сега? — осведоми се докторът.

— Нищо — отвърна Клаузнър. Решително замахна със своето оръжие, замахна с все сила и в този момент му се стори — не, той можеше да се закълне, можеше да заложи главата си, че наистина е почувствуval при замахването със секирата как земята под краката му беше шавнала. Нещо повече: беше почувствуval тласък. Сякаш корените на дървото се бяха изправили под земята. Но той не успя да спре удара. Секирата се заби в дънера и се заклинин там. И веднага високо над главата му се разнесе тръсък на чупещ се клон и шумът на листата. Двамата едновременно вдигнаха глави и в този момент докторът извика: „Пазете се! Бягайте оттука, по-бързо!“

Смъквайки от главата си слушалките, докторът се хвърли встрани, но Клаузнър стоеше като закован, без да отделя поглед от огромния клон, който бавно се наклоняваше надолу, скърцаше и

пукаше под собствената си тежест и накрая, като се откъсна в чатала, с който се съединяваше с мощнния дънер, рухна надолу, чупейки всичко по пътя си. Клаузнър едва успя да отскочи.

Клонът падна върху сандъка с ултразвуковата машина и погреба под себе си нейните останки.

— Господи боже! — промълви докторът и изтича до Клаузнър.
— Невредим ли сте? Мислех си, че ще загинете.

Клаузнър устреми неподвижния си поглед към дървото. Голямата му глава клюмна на една страна, а лицето му застина в гримаса на ужас. Той машинално се приближи и освободи секирата от дънера.

С почти неразбираем глас запита:

— Чухте ли?

Докторът още не беше успял да си поеме дъх.

— Какво да чуя?

— В слушалките. Нищо ли не чухте, когато ударих със секирата?

Докторът се почеса по тила.

— М-м, как да ви кажа — замънка той, мръщейки се и хапейки устни, — сякаш не. Не помня... Работата е там, че... щом забихте секирата, аз смъкнах слушалките.

— И въпреки това! Какво чухте?

— Не зная. Вероятно съм чул тръсъка на клона.

В гласа на доктора се долавяше леко раздразнение, но Клаузнър се наклони целият напред, впивайки в него немигащ поглед.

— Вие сте чули — каза той. — Помъчете се да си спомните. На какво ви приличаше този звук?

— Ама вие какво сте се нахвърлили върху мен! Казвам ви, че не зная. Не ми беше до това. Оставете ме на мира.

— Доктор Скот. На какво приличаше този звук?

— Не, вие просто сте се побъркали. Едва не загинахме и двамата, а вие искате...

Клаузнър най-сетне разбра, че няма да постигне нищо, и мълча цяла минута, гледайки загубилия търпение лекар. Докторът тежко въздъхна. Вдигна рамене и каза примирително:

— Добре. Да се махаме оттук...

— Чуйте ме — промълви Клаузнър и бледите му страни внезапно порозовяха. — Раната трябва да се зашие.

Той показва клиновидната следа, оставена от секирата.

— Да я зашиете. Разбирате ли?

— Какво?! — възклика докторът.

— Дължен сте да направите това, докторе. Зашийте раната.

Клаузнър стискаше силно дръжката на секирата, а гласът му беше спаднал почти до шепот.

— Престанете да говорите глупости — възмути се докторът. — Как мога да шия дърво. Опомнете се и... да се махаме оттук.

— Значи вие не можете да я зашиете?

— Разбира се, че не мога.

— Е, добре. А носите ли със себе си йод?

— Това да.

— Тогава намажете раната с йод. Разбира се, ще боли, но все пак някаква помощ.

— Ама вие, какво? — каза докторът и се обърна гърбом към Клаузнър. — Да вървим. Не ставайте дете. Да си отиваме в къщи, там ще обсъдим всичко.

— Намажете раната с йод!

Докторът се вгледа в малкия човек и видя, че неговите почти детски ръчички се впиват в дръжката на секирата. И първата мисъл, която се появи в главата на доктор Скот, беше да побегне, без да се обръща.

— Добре — каза той, след като овладя порива си. — Ще намажа раната с йод.

Вдигна захвърленото встрани черно куфарче, отвори го и извади шише и памук. Приближи до дървото, отвори шишето, притисна към гърлото му топка с памук и наклони шишето. След това прекара напоения с йод памук по краищата на цепнатината. С края на очите си докторът наблюдаваше Клаузнър, който мълчеше и сурово го наблюдаваше със секирата в ръце.

— Мажете, мажете — промърмори най-сетне той. — Направете всичко, както се следва.

— Готово — каза докторът.

— А сега ето тук, малко по-горе. — Клаузнър посочи и следата от предишния удар.

Докторът намаза и това място.

— Доволен ли сте? — Докторът отстъпи една крачка и огледа дънера. — Според мен всичко е както трябва.

Клаузнър се приближи и огледа раните.

— Да — потвърди и той. — Надявам се всичко да мине... — Сега малко стеснено вдигна очи към доктора. — Дали не бихте могли да минете оттук и утре сутринта?

— Разбира се — каза докторът. — Ще мина непременно.

— И, моля ви, намажете го още веднъж с йод.

— Ако е необходимо, ще го сторя непременно.

— Благодаря ви, докторе.

Като кимна със своята голяма глава, Клаузнър пусна секирата и неочеквано се усмихна с тайнствена заговорническа усмивка; тогава докторът го хвани леко подръка и промълви: „Време е“ — и двамата мълчаливо закрачиха по тревата към вратата на стария парк, през пътя за към къщи.

Публикувано в списание „Наука и техника“, броеве 45–46/1980 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.